

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдері: дәстүрлі модельдерден болашақ білім беру жүйесіне

ЖАРИЯЛАНДЫ
12.09.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/182518/>

Доскалиева Нургул Монтаевна

Мектеп алды даярлық тобының тәрбиешісі, педагог-модератор,
Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Әуликөл ауданы білім бөлімінің
Тимофеев жалпы білім беретін мектебі»КММ

(Баймағамбетов педагогикалық оқулары аясында)

Қазіргі таңда білім беру жүйесі қоғамның, уақыттың талаптарына сай қарқынды өзгеріп, дамып келеді. Жаңа дәуір — жаңа міндеттер жүктейді. Осы тұрғыда дәстүрлі білім беру модельдерімен қатар, инновациялық тәсілдерді тиімді қолдану қажеттілігі туындап отыр. Баймағамбетов педагогикалық оқулары аясында қарастырылып отырған бұл тақырып — бүгінгі педагогтің басты назарында болуы тиіс мәселе.

Бүгінде жаһандық өзгерістер мен технологиялық жаңалықтар білім беру мазмұнына әсер етуде. Бұл үрдіс білім беру жүйесінде инновациялық әдістер мен технологияларды енгізу қажеттігін көрсетеді. XXI ғасыр оқушысы – бұл сыни ойлайтын, ақпаратты талдай алатын, шығармашылықпен жұмыс істейтін, жаңалыққа ашық тұлға. Осындай тұлғаны қалыптастыру үшін мұғалім де заман ағымына сай болуы керек. Ол үшін білімін үздіксіз жетілдіріп, инновациялық үдерістерге бейімделе алатын педагог болуы қажет.

Дәстүрлі оқыту үлгілері білімді дайын күйінде беруді көздейтін болса, инновациялық тәсілдер оқушыны өз бетімен ізденуге, зерттеуге, ойлануға және өз ойын еркін жеткізуге баулиды. Оқушы — оқу үдерісінің орталығы. Ол тек білім алушы ғана емес, сол білімді қолданушы, жасаушы тұлға ретінде қалыптасуы керек. Бұл бағытта мұғалім оқытудың түрлі әдістерін қолдана отырып, оқушының қызығушылығын оятып, белсенділігін арттыруы қажет.

Бүгінгі күні жаңартылған білім мазмұны, критериялды бағалау жүйесі, саралап оқыту, жобалық әдістер, АКТ құралдарын пайдалану, интерактивті платформалармен жұмыс

жасау — оқу-тәрбие үдерісінің ажырамас бөлігіне айналды. Мысалы, мен өз сабақтарымда «Padlet», «Kahoot», «Quizizz» платформаларын, «Сын тұрғысынан ойлау», «Фишбоун», «INSERT» сынды әдістерді жиі қолданамын. Бұл оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, оқу мотивациясын күшейтеді. Сонымен қатар, кері байланыс арқылы оқушының жетістігін уақытылы бақылап, оның жеке оқу траекториясын жасауға мүмкіндік туады.

Оқу мен тәрбиені қатар жүргізу де — білім берудің басты қағидаларының бірі. Соңғы жылдары тәрбие жұмыстары да жаңаша сипат алып отыр. Тек бағыт көрсету емес, оқушының ішкі дүниесіне үңілу, жеке тұлғалық қасиеттерін дамыту, әлеуметтік жауапкершілік қалыптастыру — бүгінгі мектептің негізгі міндеттері. Осыған сай «Service Learning», «Leader in Me», волонтерлік жобалар сияқты инновациялық тәрбие формалары кең таралуда. Бұл бағдарламалар оқушылардың қоғаммен байланысын күшейтіп, олардың белсенді азаматтық позициясын қалыптастыруға ықпал етеді.

Болашақ мектебі — оқушыға тек білім беріп қоймай, оны өмірге бейімдейтін, тұлға ретінде қалыптастыратын орта. Мұғалім — осы үдерістегі көшбасшы. Ал мұғалімнің кәсіби дамуы осындай педагогикалық оқулар арқылы жүзеге асады. Баймағамбетов оқулары — педагогтерге тәжірибе алмасуға, тың идеялармен бөлісуге мүмкіндік беретін маңызды алаң. Бұл алаңда әр мұғалім өз жетістіктерін таныстырып қана қоймай, өзгелерден үйреніп, өз тәжірибесін жетілдіруге жол ашады.

Қорытындылай келе, дәстүрлі тәжірибені сақтай отырып, оны инновациялық тәсілдермен үйлестіру — қазіргі білім беру жүйесінің басты ұстанымы. Әр мұғалім өз ісіне жауапкершілікпен қарап, шығармашылықпен жұмыс істесе — болашақтың білімді, тәрбиелі ұрпағын қалыптастыра алады. Білім беруде жаңашыл бағытты ұстанған мұғалім ғана заманауи мектептің көшбасшысы бола алады. Ендеше, білім жолындағы әрбір ұстаз жаңа идеялар мен инновациялық технологияларды меңгеруге, болашаққа ұмтылған білімді ұрпақты тәрбиелеуге ұмтылуы керек.

Сондай-ақ, оқушы мен мұғалім арасындағы серіктестік қағидасы маңызды рөл атқарады. Бұл қағида білім беру процесін екіжақты қарым-қатынасқа негізделген жүйе ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Мұғалім мен оқушының бірлескен жұмысы нәтижесінде білім сапасы артып, оқушының өзін-өзі тануына, жауапкершілікке және өз бетімен шешім қабылдау қабілетінің дамуына ықпал етеді.

Білім беру саласында енгізіліп жатқан инновациялық жобалардың бірі — цифрлық білім беру ресурстары. Бұл ресурстар арқылы мұғалімдер оқу материалдарын әртүрлі форматта (бейне, анимация, интерактивті тапсырмалар) ұсынуға мүмкіндік алады. Бұл оқушының материалды жақсы түсінуіне, есте сақтауына, практикалық тұрғыда қолдануына оң әсер етеді.

Қазіргі таңда Қазақстанда «Оқуға құштар мектеп», «Цифрлық мектеп», «STEM» және

«STEAM» сияқты білім беру бағыттары кеңінен дамып келеді. Бұл бағыттар оқушылардың логикалық ойлау қабілетін, шығармашылық көзқарасын дамытып, практикалық дағдыларын жетілдіруге бағытталған. STEM жобалар арқылы оқушылар нақты өмірлік мәселелерді шешуге үйренеді, ал бұл өз кезегінде олардың болашақ кәсіби бағдарын анықтауға септігін тигізеді.

Оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыру барысында мұғалімнің кәсіби шеберлігімен қатар, оның адамгершілік қасиеттері де маңызды. Мұғалім оқушыларға білім берумен қатар, оларды рухани-адамгершілік бағытта тәрбиелеуі керек. Бұл ретте қазақ халқының дәстүрі мен ұлттық құндылықтарын дәріптеу – тәрбиенің негізгі өзегі болуы тиіс. Ұлттық тәрбие арқылы оқушыда отансүйгіштік, еңбекқорлық, үлкенге құрмет, кішіге ізет сияқты қасиеттер қалыптасады.

Педагогикалық үдерістегі тағы бір маңызды аспект — білім берудегі инклюзия. Барлық балаларға тең мүмкіндік беруді қамтамасыз ету қазіргі мектептің басты ұстанымдарының бірі болып отыр. Инновациялық тәсілдер арқылы ерекше білім беруді қажет ететін балалардың да сапалы білім алуына жағдай жасау — педагог қауымының борышы.

Қорытындылай келе, оқу-тәрбие үдерісінде инновациялық тәсілдерді қолдану — заман талабы. Мұғалім әрдайым өз білімін жетілдіріп, жаңа технологияларды меңгеріп, шығармашылық ізденісте болуы қажет. Осындай ұстанымдағы ұстаз ғана болашақ білім жүйесін қалыптастыруға елеулі үлес қоса алады.

Білім саласындағы өзгерістер мен дамулар ұстаздардан үздіксіз ізденіс пен бейімделуді талап етеді. Бұл жолда мұғалімге қолдау көрсету, біліктілікті арттыру курстары мен педагогикалық оқулардың рөлі зор. Баймағамбетов педагогикалық оқулары – ұстаздар қауымына өзара тәжірибе алмасуға, шығармашылық ойларымен бөлісуге, білім беру сапасын арттыру жолында бірігуге мүмкіндік беретін алаң. Мұндай кездесулер мұғалімнің кәсіби өсуіне серпін беріп қана қоймай, оқушылардың да жан-жақты дамуына ықпал етеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Әбенов С. Білім беру жүйесіндегі инновациялық технологиялар. – Алматы: Рауан, 2020. – 200 б.
2. Құдайбергенова К.С. Инновациялық тәжірибе – мұғалім шеберлігінің негізі. – Астана: Фолиант, 2021. – 176 б.
3. Сәрсенбаева З. Заманауи білім берудегі педагогикалық технологиялар. – Шымкент: Айғаным, 2022. – 152 б.
4. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңы. – Астана: Әділет, 2019.
5. Білім беруді дамытудың 2020–2025 жылдарға арналған мемлекеттік

бағдарламасы. – Астана: ҚР БҒМ, 2020.

6. Сәрсенбаева З. Заманауи білім берудегі педагогикалық технологиялар. – Шымкент: Айғаным, 2022. – 176 б.
7. Құдайбергенова К.С. Инновациялық тәжірибе – мұғалім шеберлігінің негізі. – Астана: Фолиант, 2021. – 200 б.
8. Әбенев С. Білім беру жүйесіндегі инновациялық технологиялар. – Алматы: Рауан, 2020. – 208 б.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.